

bætir spítalinn þjónustuna með meiri samkeppni? Þessum spurningum er hægt að svara játandi en þau svör þurfa nánari útskýringar. Ef spítalinn er með samkeppnissjónarmiðum að hugsa um að ná sem flestum læknisverkum inn fyrir veggj spítalans er umdeilanlegt, að svarið sé jákvætt. Með því er spítalinn farinn að dreifa kröftum sínum mjög mikið. Þá skapast einnig sú hættu, að öll starfsemi líði fyrir að rekstrarfjármunir eru takmarkaðir. Þrýstingur á sjóði spítalans verður úr öllum áttum, þar sem reynt er að sinna öllu en engu nógu vel. Í þessu samhengi þarf einnig að velta fyrir sér samspili hagsmuna sjúklinga og samfélagsins. Þótt halda megi því fram, að hagsmunir sjúklinga geti falist í að geta fengið alla þjónustu á einum stað, t.d. greiningu, aðgerð og eftir meðferð, er ekki þar með sagt, að það séu hagsmunir samfélagsins. Hagsmunir samfélagsins eru þeir, að sjúklingurinn fái góða þjónustu, en hún má ekki kosta hvað sem er. Ef hægt er að veita jafngóða eða betri þjónustu með öðrum hætti, en að hún sé öll veitt innan veggja spítalans á verði, sem er þjóðhagslega hagkvæmara, ber að fara þá leið. Í því sambandi verða hagsmunir sjúklings af því að fá þjónustuna á sama stað að víkja fyrir þjóðfélagslegum hagsmunum. Ef með samkeppnissjónarmiðum er átt við að spítalinn geti á ákveðnum sviðum, sem hann hefur sérhæft sig í, laðað til sín besta starfsfólkið þá fara samkeppnissjónarmið tvímælalaust saman við þjónustusjónarmið.

Sjúklingana í öndvegi

Ef hægt er að sammælast um, að hlutverk spítalans sé að lækna sjúka og gera það á sem hagkvæmasta hátt, þá þarf að finna til þess bestu leiðina. Sjúklingnum skal skipa í öndvegi. Starfsemi spítalans á að mið-

ast við það sjónarmið. En á sama tíma þarf að geta þess, að þjónusta við sjúklinginn sé innan þeirra fjárheimilda, sem samfélagið kys hverju sinni að setja þeirri þjónustu.

Til að unnt sé að finna bestu leiðir við að útdeila því fé, sem til ráðstöfunar er í þessu skyni, þarf að finna, hvernig best sé að haga innri starfsemi spítalans. Til að finna bestu leiðirnar eru væntanlega fáir aðrir betri en starfsmenn hans. Í því samhengi þarf að muna hver er tilgangur spítalans. Hann er sá að lækna sjúka og gera það á þjóðfélagslega hagkvæman hátt. Til að unnt sé að samtvinna þessi tvö sjónarmið hlýtur að þurfa samvinnu þeirra, sem best þekkja til þeirra. Nokkuð ljóst ætti að vera, hverjir eru best til þess fallnir að meta hvernig best sé að lækna sjúka. Hvað varðar útdeilingu fjármuna ættu stjórnendur að vera vel hæfir að koma að þeim málum. Frá sjónarhóli sjúklinga og samfélagsins hlýtur krafan að vera sú, að þessir tveir hópar starfsmanna spítalans finni í sameiningu bestu lausnirnar. Þær lausnir finnast ekki ef annar hópurinn velur að reyna að stjórna hinum hópnunum með valdboðum. Slíkt er ekki samvinna og hlýtur að leiða til þess, að sjónarmið annars hópsins verði ríkjandi á kostnað sjónarmiða hins hópsins. Með því móti skaðast viðskiptavinir spítalans, hvort sem um er að ræða einstaka sjúklinga eða samfélagið í heild sinni.

Farsælast fyrir alla aðila er, að samvinnan byrji í grasrótinni og breiðist þaðan upp í gegnum fag- og stjórnsvið spítalans. Með því að gera stjórnendur og lækna samábyrga frá upphafi fyrir því, hvernig haga skuli læknisfræðilegum og fjárhagslegum þáttum, eru mestar líkur til þess að þeim markmiðum verði náð, sem að er stefnt.

Frá skrifstofu Læknafélags Íslands

Umsagnir LÍ um tímabundin atvinnuleyfi útlendinga

TIL SKRIFSTOFU LÍ berast reglulega erindi þar sem óskað er eftir umsögnum félagsins sem stéttarfélags um tímabundin atvinnuleyfi erlendra lækna, samantöl lið 1. mgr. 7. gr. laga um atvinnuréttindi útlendinga nr. 97/2002.

Ástæða þess að bundið er í lög að stéttarfélag veiti umsögn sína er sú að það er talin forsenda þess að atvinnuleyfi sé veitt að sérstakur ástæður mæli með leyfisveitingunni, til dæmis að um sé að ræða skort á vinnuafli eða að starfsmaður með sambærilega sérþekk-

ingu eða kunnáttu fáist ekki innanlands eða innan evrópska efnahagssvæðisins.

Ekki er skilyrði veitingar atvinnuleyfis að umsögn stéttarfélags sé jákvæð en yfirleitt hefur verið farið að vilja stéttarfélagi um veitingu leyfa. Sé umsögn stéttarfélags neikvæð hefur verið talið eðlilegt að gera þá kröfu að stéttarfélagið útvegi tafarlaust hæfa félagsbundna starfsmenn til starfa fyrir vinnuveitanda á þeim ráðningarkjörum sem almennir kjarasamningar kveða á um.

Með vísan til ofangreinds mun LÍ að

jafnaði ekki gefa umsögn um tímabundin atvinnuleyfi erlendra lækna nema fyrir liggja umsögn viðkomandi sérgreinafélags eða að umrædd staða hafi verið auglýst laus til umsóknar og enginn hæfur íslenskur læknir eða læknir innan evrópska efnahagssvæðisins hafi sótt um stöðuna.

Gunnar Ármannsson hdl.
framkvæmdastjóri LÍ